

ARCHÆVS

Études d'Histoire des Religions / Studies in the History of Religions

XI-XII (2007-2008)

Actes du 6e Congrès de l'EASR / Conférence spéciale de l'IAHR

Histoire religieuse de l'Europe et de l'Asie

Proceedings of the 6th EASR / IAHR Special Conference

Religious History of Europe and Asia

Bucharest, 20-23 September 2006

edited by **E. CIURTIN**

Actes de la Section *Religions & modernité*
et autres contributions

vol. I

Volume publié avec le concours
de l'**Agence universitaire de la francophonie** (AUF)
– Bureau de l'Europe centrale et orientale, Bucarest.

ARCHÆVS

Études d'Histoire des Religions / Studies in the History of Religions

XI-XII (2007-2008)

SOMMAIRE / CONTENTS	5
CONSPECTVS SIGLORVM	8
NOTE DE L'ÉDITEUR	11

STVDIA

Frantz GRENET <i>École Pratique des Hautes Études, Section des Sciences religieuses, Paris</i>	
Y A-T-IL UNE COMPOSANTE IRANIENNE DANS L'APOCALYPTIQUE JUDÉO-CHRÉTIENNE ? NOUVEAUX REGARDS SUR UN VIEUX PROBLÈME	15
Michael KALER <i>York University</i>	
PAULINE "POWERS AND AUTHORITIES" AT NAG HAMMADI	37
Dănuț MĂNĂȘTIREANU <i>Eastern University, St. Davids, Pennsylvania</i>	
PERICHORESIS AND THE EARLY CHRISTIAN DOCTRINE OF GOD	61
Barbara BAERT <i>Catholic University of Leuven</i>	
HIEROTOPY, JERUSALEM AND THE LEGEND OF THE WOOD OF THE CROSS	95
Marco TOTI <i>University of Messina</i>	
ANTHROPOLOGICAL SIGNIFICANCE OF THE HESYCHASTIC METHOD OF PRAYER. SOME HISTORICO-RELIGIOUS ASPECTS OF A MORPHOLOGY OF THE ASCETIC PRAKTIKÉ	117
Philippe GARDETTE <i>Centre P.-A. Février, Université Aix-Marseille – Trinity College, Cambridge</i>	
IMPACT DE LA PRISE DE CONSTANTINOPLE PAR LES TURCS DANS LE MONDE ITALIEN DE LA RENAISSANCE VIA LE JUDAÏSME BYZANTIN : PROLÉGOMÈNES	133

Ovidiu Victor OLAR <i>New Europe College, Bucarest / EHESS, Paris</i>	
ORTHODOXIE ET POLITIQUE.	
I. LE SYNODE DE TÂRGOVIȘTE (JANVIER 1659)	177
Corin BRAGA <i>Faculté des Lettres, Université Babeș-Bolyai, Cluj</i>	
L'ÉGLISE CONTRE L'UTOPIE	205
Roland CLARK <i>University of Pittsburgh</i>	
LEV SHESTOV AND THE CRISIS OF MODERNITY	233
Leonardo SACCO <i>Dipartimento di Studi storico-religiosi, Università "La Sapienza", Roma</i>	
NEO-SCIAMANESIMO & NEW AGE.	
IL "CONTRIBUTO" DI MIRCEA ELIADE	249
Kseniya A. KOLKUNOVA, Pavel N. KOSTYLEV, Ivan Y. MIROSHNIKOV, Roman O. SAFRONOV <i>Department of Religious Studies, Lomonosov Moscow State University</i>	
RELIGIOUS STUDIES IN RUSSIA:	
BIBLIOGRAPHICAL ESSAYS	305
	MISCELLANEA
Moshe IDEL <i>Hebrew University of Jerusalem</i>	
THE "IMAGINARY JEW" IN ROMANIAN	
AND OTHER CENTRAL-EAST EUROPEAN CULTURES	333
Silviu LUPAȘCU <i>University "Dunărea de Jos", Galați</i>	
THE CHARIOT OF THE SOUL.	
A COMMENTARY ON PLATO, PHAEDRUS, 246a-254b	
AND KATHA-UPANIȘAD I, 3.3-9	337
Robert LAZU <i>Western University, Timișoara</i>	
IMAGES AND SYMBOLS IN TOLKIEN'S WORKS. THE HELL	351
BIBLIOGRAPHICA	377
Pietro ANGELINI , <i>Ernesto de Martino</i> , Roma, Carocci, 2008 (<i>Giovanni Casadio</i>); NICOLAUS CUSANUS , <i>Pacea între religii</i> , prefață de Anca Manolescu , traducere din latină de Wilhelm Tauwinkl , note de Wilhelm Tauwinkl și Anca Manolescu ; <i>Despre Dumnezeuul ascuns</i> , traducere din latină și note de Bogdan Tătaru- Cazaban , București, Humanitas, 2008 (<i>E. Ciurtin</i>); Andrei OIȘTEANU , <i>Religie,</i> <i>politică și mit. Texte despre Mircea Eliade și Ioan Petru Culianu</i> , Iași, Polirom,	

2007 (Mihaela Timuș); **Andrei ORLOV**, *From Apocalypticism to Merkabah Mysticism: Studies in the Slavonic Pseudepigrapha*, Leiden-Boston: Brill, 2007 (Dragoș-Andrei Giulea); **Kevin P. SPICER, C.S.C. (ed.)**, *Antisemitism, Christian Ambivalence, and the Holocaust*, Bloomington and Indianapolis: Indiana University Press, 2007 (Roland Clark); **Răz bunare împotriva tiranilor. Teoria politică a protestantismului francez**, selecția textelor, introducere, traduceri, comentarii și note de **Ovidiu-Victor OLAR**, București, Nemira, 2007 (E. Ciurtin); **Mircea ELIADE**, *Istoria credințelor și ideilor religioase*, Vol. 4: *De la epoca marilor descoperiri geografice până în prezent*, volum coordonat de **Ioan Petru CULIANU**, Iași, Polirom, 2007 (E. Ciurtin); **Ioan Petru CULIANU**, *Gnosticism și gândire modernă: Hans Jonas*, traducere de **Maria-Magdalena Anghelescu** și **Șerban Anghelescu**, postfață de **Eduard Iricinschi**, Iași, Polirom, 2006 (Ionuț Daniel Băncilă); **Jürgen HENKEL**, *Îndumnezeire și etică a iubirii în opera părintelui Dumitru Stăniloae*, trans. **Ioan I. Ică jr.**, Sibiu: Editura Deisis, 2006 (Roland Clark); **Bogdan BURTEA**, *Das mandäische Fest der Schalttage*. Edition, Übersetzung und Kommentierung, Wiesbaden, Harrassowitz Verlag, 2005 (Ionuț Daniel Băncilă); **Étienne LAMOTTE**, *Lo spirito del buddhismo antico*, postfazione di **Giuseppe Flora**, Cosenza, Edizioni Lionello Giordano, 2005 (E. Ciurtin); **Wolfgang DETEL, Alexander BECKER, Peter SCHOLZ (Hg.)**, *Ideal and Culture in Plato*, Stuttgart, Franz Steiner, 2003 (Cătălin Avramescu); **Dumitru STANILOAE**, *Orthodox Spirituality: A Practical Guide for the Faithful and a Definitive Manual for the Scholar*, Translated from the Romanian by Archimandrite **Jerome (Newville)** and **Otilia Kloos**, South Canaan, Pennsylvania: St. Tikhon's Seminary Press, 2002 (Radu Bordeianu).

PUBLICATIONS REÇUES / RECEIVED [VI] 417

ADDRESSES OF THE CONTRIBUTORS 447

ANNONCE : Orientalismes et espaces culturels : Europe centrale et orientale – Monde anglophone, édité par E. CIURTIN, Ž. VESEL, I. GADOIN, avec la collaboration de L. ANVAR, P. LAVAGNE D'ORTIGUE et M. TIMUȘ, *Studia Asiatica* h.s. / *Cahiers de la Société Asiatique* n.s. VI., Louvain-Paris, Peeters. **449**